

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ-૧ (MSO-01)

તારીખ : 20/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધાજ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી સમાજશાસ્ત્રનું અભ્યાસક્ષેત્ર જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 કાર્યાત્મકવાદમાં ઓગસ્ટ કોમ્ટનું પ્રદાન લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 કાર્યાત્મકવાદમાં વિલ્હેડ પેરેટોનો ફાળો લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 ટાલકોટ પાર્સન્સનું AGIL મોડેલ વિશે સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 રોબર્ટ મર્ટનના કાર્યાત્મકવાદી વિશ્લેષણ અંગેના મુદ્દાઓ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 કાર્લમાર્ક્સનો દ્રવ્યાત્મક ભૌતિકવાદ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદમાં હર્બર્ટ બ્લુમરનું પ્રદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ઘટનાશાસ્ત્રનો અર્થ લખી ઘટનાશાસ્ત્રની વિશેષતાઓ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 વર્ગ સંઘર્ષ વિશેના મુદ્દાઓના વિચારો રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (કમ તે બે) (14)
1. કાર્યાત્મકવાદમાં હર્બર્ટ સ્પેન્સરનો ફાળો
 2. વર્ગ અને વર્ગ સંઘર્ષ
 3. લૂઈસ કોઝરે દર્શાવેલા સંઘર્ષના કાર્યો
 4. દર્પણ સ્વત્વનો ખ્યાલ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધન પદ્ધતિઓ (MSO-02)

તારીખ : 23/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધાજ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સામાજિક સંશોધનની વ્યાખ્યા લખી. સંશોધનની રૂપરેખા વર્ણવી. (14)
- પ્રશ્ન:-3 નિરીક્ષણનો અર્થ અને લક્ષણો લખી, નિરીક્ષણના પ્રકાર તરીકે સહભાગી નિરીક્ષણ વિશે સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 પ્રશ્નાવલીના ગુણધર્મો લખી, તેના લક્ષણો અને મર્યાદાઓ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 મુલાકાત પ્રયુક્તિના લક્ષણો દર્શાવી, મુલાકાત એક પ્રક્રિયા તરીકે વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 વ્યક્તિગત તપાસ પ્રયુક્તિની ખાસિયતો ત્રણ અને મહત્ત્વ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 આંકડાશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવી, તેના હેતુઓ અને મર્યાદા વિશે વિગતે રજૂઆત કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 વ્યક્તિ અભ્યાસની વ્યાખ્યા લખી, પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ વ્યક્તિ અભ્યાસ વિશે વિસ્તારથી લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 નીચેની માહિતી વિપર્યય પ્રમાણિત વિચલન શોધો. (14)

પ્રાપ્તિ X	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
આવૃત્તિ F	2	6	1	13	17	15	15	10	6	4

પ્રશ્ન:-10 સૂચનો લખો. (કોઈપણ બે) (14)

1. નિદર્શનના લક્ષણો
2. મુલાકાત માર્ગદર્શિકા
3. આંકડાશાસ્ત્રના ઉપકરણો
4. આવૃત્તિ વિતરણ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર (MSO-03)

તારીખ : 24/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધાજ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 રામપુર ગામના અભ્યાસ ધ્વારા શ્રી નિવાસે ગામમાં એકતા અને સંઘર્ષનો ખ્યાલ સમજાવો (14)
- પ્રશ્ન:-2 શ્રી નિવાસનો પવિત્ર તથા અપવિત્રના ખ્યાલની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 પછાતપણાનો અર્થ સમજાવી ભારતમાં પછાતપણું દૂર કરવાના મુદ્દાઓની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 શ્રી નિવાસનો સામાજિક ગતિશીલતાનો ખ્યાલ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 જ્ઞાતિનો અર્થ સમજાવી, જ્ઞાતિના વિવિધ લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સંયુક્ત કુટુંબનો અર્થ સમજાવી સંયુક્ત કુટુંબના વિવિધ પાસાઓની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 અસ્પૃશ્યતા અટલે શું ભારતમાં પર્વતતી અસ્પૃશ્યતાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ધુર્યેના અભ્યાસની પદ્ધતિ અને વ્યાપની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 ભારતમાં શિક્ષણવ્યવસ્થાના સ્વરૂપની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
- (1) વ્યાપક સમાજ અને શિક્ષણ વ્યવસ્થા
(2) શ્રી નિવાસનો સંસ્કૃતિકરણનો ખ્યાલ
(3) સામાજિક ગતિશીલતા
(4) વર્યસ્વાપ્રાપ્ત જ્ઞાતિ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : જાતિ અને સમાજ (MSO-04)

તારીખ : 25/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 સ્ત્રી અભ્યાસનો અર્થ લખી, સ્ત્રીઓની પરિસ્થિતિને માપવા માટેના માપદંડો લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 નારી અભ્યાસોની જરૂરિયાનો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 નારીવાદી સિદ્ધાંતો ટૂંકમાં લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 ભક્તિ સંપ્રદાય અને સ્ત્રીનાં દરજ્જોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ભારતના નવનિર્માણ અને કલ્યાણકારી ચર્ચામાં શ્રીમતી એનીબેસન્ટનો ફાળો લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીઓનો રાજકીય દરજ્જો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 સ્ત્રી અત્યાચારની સૈદ્ધાંતિક સમજૂતી આપી કૌટુંબિક હિંસાનું સ્વરૂપ દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 સ્ત્રીઓ પર થતા અત્યાચારના નિવારણ તરીકે ભરણપોષણ સંબંધિત અધિકાર વિશે વિગતે લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 આત્મહત્યાની સમસ્યાનો ખ્યાલ સમજાવી આત્મહત્યાની સમસ્યાનું નિવારણ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)
(1) સ્ત્રી અધિકારિતાનાં પરિબળો
(2) વિદેશમાં થયેલા સ્ત્રી અભ્યાસો
(3) સ્વતંત્ર ભારતમાં લગ્ન ક્ષેત્રે સ્ત્રીનો દરજ્જો
(4) ભૂણ હત્યાનાં કારણો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંતો (MSO-05)

તારીખ : 26/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) ગમે તે પાંચ જવાબ આપો.
(2) બધાં જ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રની પરિભાષા લખી, ભારતનું વિશ્વને જુદા જુદાં ક્ષેત્રે કરેલ પ્રદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 રોબર્ટ મર્ટનના જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 એડમંડ હર્સેલ અને આલ્ફ્રેડ શુટ્ઝના એથનોમેથોલોજીના સંદર્ભમાં વિચારો સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 લૂકાચના વિચારપ્રવાહના તબક્કા સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ગ્રામશીની વિચારસરણી સંક્ષિપ્તમાં લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 યોર્ગેન હાબરમાસના મતે સંસ્કૃતિની ઉત્ક્રાંતિ વિશે સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 હર્બેટ મારકયુસ અને ફોર્ડના વિચારોનો સમન્વય તમારા મતે સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 લૂઈ આલ્થુઝરના મતે ગ્રામશીની વ્યવસ્થાનું વિશ્લેષણ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 મિશેલ ફૂકોનો બેદિયક વારસો લેખન કાર્ય વિશે વિગતે લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)
- (1) મિશેલ ફૂકોના મતે પ્રગતિ અને આધુનિકતા
- (2) અંટોનિયો ગ્રામશીનું જીવનકાર્ય
- (3) યોર્ગેન હાબરમાસનો સંસ્કૃતિ અંગેનો દૃષ્ટિકોણ
- (4) એથનોમેથોલોજીના અભિગમના સ્ત્રોતો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : નગર સમાજશાસ્ત્ર (MSO-06)

તારીખ : 25/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધાજ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 નગર સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી નગર સમાજશાસ્ત્રની નિશીઘન પદ્ધતિઓ સમજાવો (14)
- પ્રશ્ન:-2 ભારતમાં નગર સમાજશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 જ્ઞાતિનો અર્થ સમજાવી, જ્ઞાતિના લક્ષણોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 નગરોના સંયુક્ત કુટુંબમાં આવેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ગંદાવસવાટો એટલે શું ? ગંદાવસવાટોના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 માનસિક વિકૃતિનો અર્થ સમજાવી, માનસિક વિકૃતિના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 નગરમાં વસવાટોનાં પ્રશ્નો હલ કરવા માટેના સરકારી પ્રયોસોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ભિક્ષાવૃત્તિનો અર્થ સમજાવી, ભિક્ષાવૃત્તિના જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 વેશ્યાવૃત્તિનો અર્થ સમજાવી, વેશ્યાવૃત્તિ માટેના જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (જામ તે બે) (14)
- (1) ભારતના નગરોમાં કુટુંબવ્યવસ્થા
- (2) પ્રદૂષણ
- (3) બાળગુનાઓનું પ્રમાણ
- (4) નગરસમુદાય અને ગ્રામસમુદાય

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-07)

તારીખ : 28/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધાજ પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 પર્યાવરણ અને પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન વિશે સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 પ્રદૂષણનો અર્થ આપી, પ્રદૂષણ થવાના કારણો સવિસ્તરે જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 ઔદ્યોગિક અને ટકાઉ વિકાસની શક્યતા અંગે વિસ્તૃત છણાવટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 ભારતમાં થયેલ વિવિધ આંદોલનો વિશે લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 પર્યાવરણ નીતિ વિશે સંક્ષિપ્તમાં લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સંપત્તિની વ્યાખ્યા આપી, સંપત્તિના ઉપયોગોને અસર કરતા પરિબળો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 પ્રદૂષણ નિવારણ માટેના પગલાં રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 સંશોધન વપરાશની તબક્કા વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 ભારતમાં શહેરોના સાધનો જણાવી, આ સાધનોના વિકાસ અંગે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકમાં લખો. (કોઈ પણ બે)
1. પર્યાવરણ જાગૃતિ કાર્યક્રમો
 2. વસ્તી વધારાના લાક્ષણિકતા
 3. પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ
 4. નર્મદા આંદોલન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતકપદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-08)

તારીખ : 29/04/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ સમજાવી તે અંગેના સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી સ્વરૂપ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 સામાજિક સંશોધનનો અર્થ સમજાવી સામાજિક સંશોધનના વિવિધ તબક્કાઓની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 સામાજિક આંદોલનનો અર્થ સમજાવી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ગુજરાતમાં નારી-આંદોલનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 ઉત્પાદકીય શ્રમ એટલે શું? તેની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 શ્રમ સંગઠનની કારણે લોકજીવનમાં આવેલ પરિવર્તન સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો અર્થ સમજાવી સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના અભિગમોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 જિલ્લા સેવાયતોના કાર્યોની વિસ્તૃત માહિતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. સામાજિક સ્થિતિશાસ્ત્ર અને ગણિતશાસ્ત્ર
2. ભારતીય શ્રમિક ચળવળનાં લક્ષણો.
3. લોક ભાગીદારીની સામાજિક રચનાતંત્ર ઉપરની અસરો.
4. ઉદ્ભવાદી નારીવાદ